

BEDOUD GEBIED

BITSWIJK

GROENE VERBINDING

Bitswijk is een vrij dichtbebouwde woonwijk, waar het beeld wordt bepaald door blokken rijtjeshuizen. Aaneengesloten achtertuinen vormen hierbij het voornaamste groen midden in de wijk. Aan de randen zijn opvallende groenstructuren aanwezig in de vorm van het noordelijke park bij de rondweg en het zuidelijke park aan de Paukenstraat en Heinsbergenstraat.

In tuinen is vaak een variatie aan planten aanwezig. Dieren die zich aan mensen hebben aangepast, zoals de Turkse tortel en de kauw, maken hier gebruik van. Deze vogels maken hun nest in tuinen en zijn goed te horen en te zien door de mens.

Andere meer schuwe dieren zijn moeilijker waar te nemen in Bitswijk. Deze soorten hebben behoefte aan meer groen en privacy. Zo kan heel soms aan de groene randen van de wijk de rode eekhoorn worden gezien, die behendig in bomen klimt. Ook insecten zoals de boomhommel en het boomblauwtje hebben, de naam zegt het al, een voorkeur voor meer bosrijke gebieden. Wat nou als deze groene structuren in de wijk zouden voorkomen?

MUZIEK IN DE OREN

Helemaal mooi zijn de vogelsoorten die in het voorjaar met hun zang elkaar proberen te overtreffen. Veel mensen kennen het geluid van de merel en de roodborst. De straatnamen in Bitswijk zijn allemaal vernoemd naar instrumenten. Hierin schuilt de voorliefde van de mens voor muziek, zoals deze ook bij vogels te vinden is. In groene gebieden, waar veel eten en nestplaatsen voor vogels zijn kan een orkest aan vogelzang te horen zijn. Vogelsoorten die zich in de bosrijke randen en het buitengebied van Uden ophouden staan te popelen om ook Bitswijk te bezoeken. Zo kunnen kleurrijke soorten als de appelvink, de groenling en de bonte vliegenvanger worden aangetrokken wanneer meer struiken en bomen aanwezig zijn. De boomkruiper en boomklever zitten, zo lijkt het, 'vastgeplakt' aan de boomstammen waar zij op zoek gaan naar voedsel. De acrobatische staartmees en koolmees bungelen tussen de takken en bladeren op zoek naar voedsel.

Ook vleermuizen maken gebruik van groen-stroken om langs te vliegen. Als ware sopranen klinken hun hoge, voor ons mensen onhoor-bare, roepjes onder het bladerdek. Hier gaan zij 's nachts opzoek naar voedsel zoals muggen en nachtvinders.

Cellostraat (Google Maps)

Dwarsfluitstraat (Google Maps)

Kornetstraat (Google Maps)

GEBIEDSKENMERKEN

Oppervlakte 78 ha

Functie Bebouwd gebied

Bodem -

Overig

KARAKTERISTIEK

Bitswijk is een voormalig buurtschap, gelegen ten noorden van de stadskern van Uden. Al op kaarten uit 1850 komt de naam Bitswijk voor. Tot in de jaren '70 van de vorige eeuw betrof het slechts een kleine strook lintbebouwing langs de straat die nu nog altijd de naam Bitswijk draagt.

De woonwijk is gelegen op hoge zandgrond, welke vroeger werd gebruikt voor kleinschalige landbouw. In 1978 ontstond hier de huidige woonwijk, voorzien van enkele groenstroken die nog steeds zichtbaar zijn. De bebouwing bestaat veelal uit rijtjeswoningen en twee-onder-een-kapwoningen. De begroeiing wordt gekenmerkt door kort gemaaide plantsoenen en vrijstaande laanbomen.

Gewone dwergvleermuis (iStock)

IN GEUR EN KLEUR

De tuin en het plantsoen kan een paradijs zijn voor de zintuigen als je weet waar je moet zoeken. Naast de eerdergenoemde vogelsoorten kunnen ook kleurrijke vlinders zoals de dagpauwoog en de atalanta, en bijen zoals de steenhommel en de grote bladsnijder op de bloeiende planten in je tuin zitten. Net als mensen hebben insecten ieder een eigen voorkeur voor eten. Elke soort heeft een specifieke voorkeur voor bepaalde planten. variatie in plantensoorten is dus belangrijk om verschillende insectensoorten te krijgen!

Naast dat ze voedsel bieden voor velen zijn planten ook zeer aromatisch. Soorten zoals wilde kamperfoelie, zeepkruid en ook klimop verspreiden bloeiend een zoete geur. In Bitswijk is te veel kale steen en stoep aanwezig, waardoor de zoete geur van planten ontbreekt en geen vlinders en bijen worden aangetrokken. Als meerdere inwoners in de wijk tegels gaan wippen en meer bloemrijke vegetatie realiseren kan je in de toekomst gaan genieten van de rondfladderende vlinders en het gezoem van de bijen!

HUIS, TUIN EN KEUKEN

Een woonwijk zoals Bitswijk, wordt gekenmerkt door aaneengesloten bebouwing en wordt her en der onder-broken door straten en (kale) tuinen. Voor veel dieren en planten is het lastig zich hier te vestigen. De egel is hier een perfect voorbeeld van. Waar in andere

wijken de egel regel-matig tevoorschijn komt is de egel hier nooit waargenomen!

De egel is een door velen geliefd zoogdier, dat tussen de dekking van begroeiing van tuinen en velden op zoek gaat naar eten. Dit zijn bijvoorbeeld slakken, wormen en kevers. De egel scharrelt 's avonds rond en legt daarbij grote afstanden af. Gezien zijn beperkte grootte kan een weg, woning of schutting wel een probleem vormen voor de egel. Dus schutting eruit, heg of struik erin! Of houd het wat makkelijker en leg een speciale egeltunnel aan. Hiermee kunnen egels en andere kleine zoogdieren rustig door de tuinen scharrelen voor voedsel.

Om je tuin nog egelvriendelijker te maken kan je in de tuin wat rommelhoekjes aanleggen. Laat die hoop bladeren en takken eens liggen in plaats van alles te verwijderen! Dit kan de egel gebruiken als slaappleats.

Toch zijn er wel soorten die goed gedijen in Bitswijk. Voornamelijk enkele vogelsoorten, zoals kauwen en eksters zijn wel gewend aan mensen en hebben minder problemen met kale straten en tuinen. In de delen met struiken en heggen komen merels, roodborstjes en groenlingen af en toe tevoorschijn. En de gierzwaluw, die elk jaar uit Afrika naar Nederland komt vliegen, maakt zijn nest bij onze huizen.

Egel (iStock)

Klimop (G.J. Assink)

WAARGENOMEN SOORTEN

(ZOALS BEKEND IN NATIONALE DATABANK FLORA EN FAUNA)

VOGELS

- Appelvink
- Gierzwaluw
- Groenling
- Huismus
- Kauw
- Koolmees
- Merel
- Roek
- Staartmees
- Turkse tortel

ZOOGDIEREN

- Eekhoorn

VLEERMUIZEN

- -

DAGVLINDERS

- Atalanta
- Boomblauwtje
- Citroenvlinder
- Dagpauwoog
- Gehakkelde aurelia
- Groot koolwitje
- Klein koolwitje
- Kleine vos
- Oranje zandoogje
- Oranjetipje

LIBELLEN

- Bruinrode heidelibel

REPTIELEN, AMFIBIEËN & VISSSEN

- -

OVERIGE ONGEWERVELDEN

- Boomhommel
- Bosrandroofvlieg
- Groenblauwgeklepte blindwants
- Grote bladsnijder
- Hoornaar
- Kolibrievlinder
- Smalle randwants
- Stadsreus
- Steenhommel
- Witvlakvlinder

VAATPLANTEN

- Daslook
- Geel nagelkruid
- Kruipertje
- Kruipklokje
- Lelietje-van-dalen
- Muurleeuwenbek
- Peen
- Tongvaren
- Wilde kamperfoelie
- Zeepkruid

OVERIGE

- Geschubde inktzwam
- Zwavelzwam

BEN JE BENIEUWD WAT ER OP DIT MOMENT AAN SOORTEN WORDT GEZIEN?

Neem eens een kijkje op waarneming.nl. Hier vullen vrijwilligers hun waargenomen soorten in. Steeds meer mensen voeren in wat ze hebben gezien. Op die manier leren we welke soorten voor kunnen komen. Deze kennis vormt een basis voor bescherming van biodiversiteit. Wil je zelf een bijdrage leveren of soorten leren kennen? Dan is er een app voor op je telefoon die aan de hand van foto's kan herkennen welke soort je hebt gezien. Kijk op ObsIdentify.

Appelvink (G.J. Assink)

'AMBASSADEUR' VAN DIT DEELGEBIED IS DE GEWONE DWERGVLEERMUIS

De 'ambassadeur' van het gebied is de gewone dwergvleermuis. Deze soort is gekozen als vertegenwoordiger, omdat dit deelgebied een oppepper kan gebruiken als het gaat om de aantallen vleermuizen. Net als alle andere soorten heeft de gewone dwergvleermuis behoefte aan voedsel, verblijfplaatsen en verbindingen tussen de verschillende delen van het leefgebied. Als het goed gaat met de ambassadeur kunnen veel andere soorten meeliften op zijn succes.

VOORWAARDE & VERBETERMAATREGEL VOOR DE AMBASSADEUR

Verbinding: Vleermuizen hebben donkere, lijnvormige elementen nodig als vliegroute.
Zorg dat er voldoende lijnvormige elementen in de wijk aanwezig zijn, bijvoorbeeld door bomenrijen te realiseren of te behouden. Zorg daarbij voor zo min mogelijk lichtverstorend.

Verblijfplaats: Gewone dwergvleermuizen verblijven met name in bebouwing, maar ook wel in bomen.
Houd openingen aan de buitenzijden van het huis open. Openingen waar een pink in past zijn al geschikt voor vleermuizen. Daarnaast kunnen vleermuiskasten worden opgehangen of ingebouwd om meer aanbod te creëren.

Voedsel: De gewone dwergvleermuis vangt prooien in de lucht.
Trek insecten aan door hoge en/of brede groenstructuren aan te brengen in de tuin. Daarnaast zijn waterrijke elementen zoals een vijver goed om insecten aan te trekken.

VERBETERMAATREGEL

HUIDIGE SITUATIE	GEWENSTE SITUATIE	HOE GEWENSTE SITUATIE BEREIKEN?	
		GEMEENTE	INWONERS
Voornamelijk woonwijk met een combinatie van betegelde en groene voortuinen en omgrensd met houten schuttingen of hagen.	Veel groene tuinen met van nature voorkomende (inheemse) plantensoorten.	Bermen en plantsoenen omvormen naar natuurlijke plantengroei en bij aanplant van nieuwe plantsoenen rekening houden met een jaarrond nectar aanbod om de insectenstand te verhogen als voedselbron voor de gewone dwergvleermuis.	Vervang verharding die niet persé noodzakelijk is met groen.
Een aantal intensief gemaaide plantsoenen met voornamelijk sierbomen.	Groter netwerk aan groene verbindingen door lanen, houtwallen en natuurlijk ingerichte plantsoenen.	Aanplant van nature voorkomende (inheemse) struiken en bomen in en rondom de parken.	Schuttingen vervangen door hagen.
Verspreid door de woonwijk liggen kleine groene percelen met een intensief maaibeheer en houtige elementen.	Parken zijn natuurlijker ingericht met meer verschil aan structuur, plant- en diersoorten.	Nieuwe lanen aanplanten om meer lijnvormige elementen te creëren die de gewone dwergvleermuis kan gebruiken als vliegroute.	Waterpartijen aanleggen met natuurlijke oevers.
In het zuiden en noorden meer parken met houtige van nature voorkomende (inheemse) percelen en een combinatie van intensief en extensief maaibeheer.		Waterpartijen aanleggen met natuurlijke oevers.	Plaatsen van vleermuiskasten.
		Plaatsen van vleermuiskasten.	Gebruik geen gif.
		Gebruik geen gif.	

Inbouwkast vleermuis (Econsultancy)

Gewone dwergvleermuis (iStock)